

Filozofická fakulta Univerzity Hradec Králové
Posudek vedoucí diplomové práce

Jméno autorky: Bc. Zdeňka Pavlišová
Studijní program: Učitelství pro střední školy
Studijní obor: NSSKON, NSSKVV
Název práce: Videostudie didaktických aspektů společenskovedního vzdělávání

Téma práce: Autorka ve své diplomové práci pokračuje ve zkoumání výukových metod v rámci společenských věd, se kterým začala již v bakalářském studiu. Zatímco její bakalářská práce věnuje vymezování aktivizačních metod výuky a ověřování v praxi, diplomová práce má již výzkumný charakter. Zabývá se zkoumáním výukových metod prostřednictvím videostudie. Diplomová práce tak sdružuje dvě zajímavá témata. Prvním tématem je využití videostudie pro výzkum vyučování, resp. jako evaluační prostředek při práci učitele. Druhým tématem je „správnost“ při realizaci výukových metod. Tento pohled je v daném tématu inovativní a velmi aktuální. Je s podivem, že dosud v pedagogice nebyly nikdy zpracovány zásady pro provedení jednotlivých výukových metod v praxi, které by vycházely z výzkumu vyučování.

Obsah a struktura práce: Přestože práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část, strukturována je spíše jako závěrečná zpráva o výzkumu, což lze jediné ocenit. V první kapitole je pojednáno obecně o videostudii, ve druhé kapitole pak o použitých metodách. Autorka pracuje bezchybně s odbornou terminologií. Přestože v této oblasti musela řešit mnoho problémů s různým pojetím pojmů a jejich obsahu u různých autorů, vypořádala se s nimi výborně. Poté, co autorka vymezila pojmy, věnuje se metodologii výzkumu, kterou popsala dostatečně podrobně, aby výzkum případně mohl být replikován. Za ocenění však stojí zejména analýza výzkumného materiálu v kapitole 4. Autorka se při psaní práce velmi snažila o to, aby analýza byla dostatečně vědecká (vše je podrobně popsáno, vyobrazeno v tabulkách, podpořeno v přílohovém materiálu), ale zároveň výsledky výzkumu byly srozumitelné a využitelné pro pedagogickou praxi, pro studenty učitelství a učitele na středních školách. Mohu konstatovat, že se jí to povedlo na výbornou. Autorka každou metodu uvedla do kontextu vyučovací hodiny, aby bylo možné metodu posuzovat v souvislostech tématu či cílů. Každá zkoumaná metoda se opírá o pojmové zdůvodnění v kapitole 2. Za nejpřínosnější považuji zhodnocení pozitivních a negativních momentů při realizaci metody a z toho vyplývající závěry k funkčnímu provedení metody. Toto je část, kterou lze dobře využít jak v pedagogické teorii, tak v pedagogické praxi. Zajímavým doplněním je pak vyjádření samotných učitelů. Autorka v závěru zařazuje kapitolu diskuse, v které se věnuje shrnutí výsledků celé práce. Za přínosné považuji, že jsou v části Diskuse rozebrány jednotlivé problémy, které výzkum ztěžovaly, a je zde navrhováno, jak dál by bylo možné ve výzkumu postupovat. Zařazuje sem ještě dvě přehledové tabulky. V samotném Závěru jsou pak reflektovány cíle a jejich splnění.

Cíl práce: Cíle práce považuji za splněné nadstandardně. Výzkum prokázal, že videostudie by měla být využívána jako kvalitní prostředek pro pedagogickou evaluaci. Pro pedagogickou teorii, praxi ale zejména pro vzdělávací politiku by měla být alarmující zjištění týkající se aktivizačních metod. Výzkum ukázal na mnohé otázky a problémy, které by měly být řešeny. K tomuto cíli by pomohlo, kdyby autorka publikovala svá zjištění v některém z odborných recenzovaných periodik.

Rozsah práce: Odpovídá požadavkům. Kvalita zpracování výzkumu je na výborné úrovni.

Práce s odbornými zdroji: Výborná.

Jazyková a stylistická úroveň práce: Výborná.

Grafická úprava: Bez chyb. Tabulky a grafy vhodně doplňují text a ilustrují výzkumná zjištění. Přílohová část ukazuje na pečlivost autorky při výzkumu a snahu vše doložit výzkumným materiálem. S diplomovou prací lze dále pracovat jako se zdrojem pro metaanalýzu získaných dat.

Závěry:

Výzkum je zpracován velmi kvalitně, pečlivě. Vše je podloženo výzkumným materiálem v přílohách. Výzkumná zjištění jsou prezentována přehledně a jasně. Autorka se dokázala vypořádat s řadou problémů týkajících se zejména nejasné pedagogické terminologie. Při analýze výzkumných zjištění si počínala kreativně. Má dobrý předpoklad pro samostatnou vědeckou práci. Výsledky práce by měly být publikovány v recenzovaném pedagogickém periodiku.

Hodnocení: Výborně

V Hradci Králové dne 10. 5. 2015

Mgr. Jana Čapková, Ph.D.